

België moet dringend tandje bijsteken om relevant te blijven in veranderende wereldeconomie

België strandt op plaats 17 van de FutureProof-index, waarmee BNP Paribas Fortis nagaat in welke mate de landen van de Europese Unie klaar zijn voor de toekomst op het gebied van productiviteit, arbeidsmarkt en overheid. Westerse bedrijven gaan diversifiëren naar andere exportlanden, waardoor we kunnen spreken van een herglobalisering. En op de aandelenmarkten verwacht de bank gunstige bewegingen terwijl in de Verenigde Staten de bankensector zorgen baart. Dat zijn enkele bevindingen uit de economische vooruitzichten en beleggingsstrategie voor de tweede helft van 2023, die hoofdeconoom Koen De Leus en hoofdstrateeg Philippe Gijssels vandaag presenteerden.

Hoe scoort de Belgische algemene economie tegenover de Europese concurrenten? In de rangschikking van de 'FutureProof'-index eindigt België op plaats 17 van de 27 EU-landen. Die index evalueert de prestatie van die landen op basis van drie indicatoren, zijnde productiviteit, arbeidsmarkt en overheid (vooral financiën). Een slechte Belgische score verbaast zeker niet voor overheidsfinanciën, terwijl die ook voor de arbeidsmarkt zwak is. Inzake productiviteit kunnen we nog mee met de betere leerlingen van de klas. De koplopers zijn Zweden en Nederland.

Deglobalisering of slowbalisering?

Na dertig jaar van versnelde globalisering lijkt sinds 2008 het tijdperk van de deglobalisering te zijn ingezet. In 2008 piekte de goederenhandel in percentage van het bbp. De handelstarieven voor twee derde van de naar de Verenigde Staten en China geëxporteerde goederen zijn nog steeds drie keer hoger dan vóór de regeerperiode van Donald Trump. Sinds 2021 zijn er wereldwijd meer dan duizend handelsbeperkende maatregelen méér dan liberaliserende maatregelen.

Daartegenover staat dat de gemiddelde wereldwijde handelstarieven op hun laagst blijven. De handelsvolumes stijgen gestaag verder, weliswaar in een trager tempo: +2,8% gemiddelde groei in de periode 2013-2017 tegenover +5,9% over de periode 2001-2008.

Koen De Leus: "Daarom lijkt 'slowbalisering' een correctere term dan deglobalisering. Daarbij komt dat de vertraging van de goederenhandel eerder een natuurlijk proces is en niet iets dat voortvloeit uit de grote financiële crisis."

Of toch eerder herglobalisering?

Het risico op meer handelsconflicten en -disrupties neemt wel toe. Met de Chinese inval in enkele consultancybedrijven staan de Chinese handelsrelaties met het Westen weer op scherp. De Chinees-Amerikaanse technologieoorlog verspreidt zich geleidelijk. De vruchtbare symbiose tussen Europa

(Duitsland) en China, een gigantische markt in ruil voor nieuwe technologie, riskeert aan haar einde te komen. Chinese elektrische wagens leggen de Europese (en Duitse) autoconstructeurs in hun eigen continent het vuur aan de schenen. De ogen sluiten voor oneerlijke concurrentie is moeilijk wanneer de eigen binnenlandse bedrijven er het slachtoffer van worden. Niet-tarifaire handelsbelemmeringen nemen toe in een poging de aanvoerketen te decarboniseren en te beveiligen.

Op de weg naar een groenere economie stelt zich binnenkort een belangrijke keuze voor vele landen: bewandelen ze de snelle en goedkope weg samen met China, of bouwen ze hun afhankelijkheid van de wispelturige reus af, waardoor de weg langer en duurder, maar wel veiliger wordt?

Koen De Leus: *“De westerse bedrijven beschermen zich tegen sancties via diversificatie naar andere landen. Vietnam en Mexico profiteren vandaag. Wordt India het nieuwe China? Eerder dan slowbalisering lijkt dit op herglobalisering.”*

Van offshoring naar reshoring

Het opbreken van de globale waardeketen in kleinere stukjes (offshoring) was de reden voor de initiële handelsversnelling. Dat opbreken heeft zijn natuurlijke piek bereikt. De complexiteit van die keten wordt teruggeschroefd via reshoring. De coronacrisis legde het risico van ontwrichting van de aanvoerketen bloot. Het uitbesteden van het fabricageproces aan goedkopere producenten stoot op zijn limieten. De meest voor de hand liggende mogelijkheden om technologie te combineren met de goedkope arbeid in de fabrieken van de opkomende landen, zijn benut. De groei van goederenhandel schakelt lager. Een toename van de digitaal dienstenhandel is een extra motor voor de internationale handel in de komende decennia.

Verenigde Staten, Europa en België

In de Verenigde Staten blijft de bankencrisis niet zonder gevolgen. Kredietschaarste dient er zich aan. Samen met de inverse rentecurve, beide het gevolg van de snel stijgende kortetermijnrente, duwt die het land in de richting van een recessie in de tweede helft van 2023.

Bij de Europese banken berokkent de hogere rente minder schade. Maar ook zij verstrakken de kredietvoorwaarden. De Europese groei vertraagt de komende kwartalen. Door het structurele tekort aan arbeidskrachten vermijden we waarschijnlijk de traditionele ‘doom loop’ van hogere werkloosheid: dalende vraag, groeivertraging, hogere werkloosheid enzovoort.

In de Verenigde Staten is de piekrente bereikt. In Europa verwachten we nog twee bijkomende renteverhogingen tot 3,75%. Of daarmee definitief de inflatie uit het systeem geperst is, valt te betwijfelen. De algemene inflatie valt snel terug.

In België is eind dit jaar zelfs een negatieve inflatie mogelijk. Anderzijds verwachten we dat de kerninflatie dan nog op 5% zal staan. Voor België gaan we uit van een groei van 1% dit jaar en 0,8% volgend jaar.

De centrale bankiers zullen het de komende jaren moeilijk hebben om hun 2%-doelstelling duurzaam te halen. Structurele trends zoals de vergrijzing, klimaatschokken en een vertraging van

BNP PARIBAS
FORTIS

**De bank
voor een wereld
in verandering**

de globalisering duwen de prijzen omhoog. De jaren 20 en 70 van de 20^e eeuw tonen ook aan dat, zodra inflatie een bepaald hoog niveau overschrijdt, het zeer moeilijk is om op korte termijn de geest weer in de fles te krijgen.

De markten

In 2022 ging de inflatie fors de hoogte in en daardoor ook de rente. Aandelen, vastgoed en heel wat andere activa, waaronder zelfs edele metalen, kenden daardoor een moeilijk jaar.

Philippe Gijsels: "In de eerste helft van 2023 was het vooral uitkijken naar en anticiperen op het moment dat de lange rentes zouden stoppen met stijgen en dat er een einde zou komen aan de renteverhogingscyclus van de centrale banken. Nu we het midden van het jaar hebben aangetikt, hebben we dat punt bereikt."

Neutraal voor aandelen

De inflatie en de rentes zijn over hun piekniveau heen. Dat is een relatief gunstige omgeving voor de aandelenmarkten, die historisch gezien veel meer gecorreleerd zijn met de rentecyclus dan met de economische cyclus. Of met andere woorden, als de rente zakt – zelfs als dat gepaard gaat met een (lichte) recessie – is dat goed nieuws voor activa zoals aandelen.

Vanuit technisch perspectief zitten de meeste indexen in Europa, de Verenigde Staten en Japan in een opwaartse trend. Maar er zijn wel grote verschillen tussen de individuele waarden. Een aantal (technologie)giganten duwen de indexen hoger terwijl het overgrote deel van de aandelen (nog) niet mee doet aan de rally. In Europa maken, naast een select kransje van technologiewaarden, onder andere ook aandelen van luxegoederen het mooie weer. Wat er vanuit technisch perspectief broodnodig is, is een verbreding van de markt, zodat meer aandelen aan de rally gaan deelnemen.

BNP Paribas Fortis is momenteel neutraal voor aandelen vanwege de liquiditeitscrisis in de Amerikaanse bankensector en de nakende recessie in dat land. Het gaat wel niet om een kredietcrisis, maar in de Verenigde Staten zijn wel nog altijd zo'n 4.000 banken met vaak zeer geconcentreerde kredietportefeuilles die niet altijd zo goed gereguleerd en gestresstest zijn als in Europa.

BNP PARIBAS
FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering

Metaalprices in stijgende lijn

Bij het volgende economisch herstel zouden de metaalprices hoger kunnen gaan dan we voor mogelijk houden. Dat komt door de elektrificatie en de sterke vraag naar alternatieve energie. Want niet alleen zal de vraag dan weer toenemen, er is ook geen zicht op bijkomend aanbod, onder meer door het jarenlange gebrek aan investeringen. In de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw spraken we van olieschokken. De komende jaren zullen metaalschokken de inflatie doen stijgen. De komende maanden kunnen we echter nog wat zwakte zien omdat er recent, vooral bij koper, wat aanbod bij kwam en de vraag door de economische terugval lager zal zijn.

Edelmetalen

Ook edelmetalen zullen blijven profiteren van deze omgeving, ook al omdat de centrale banken de afgelopen kwartalen fors aan de koopzijde stonden. Heel veel landen zoeken een alternatief voor de Amerikaanse dollar en vinden dat bij het goud en zilver. BNP Paribas Fortis verwacht daarvoor de komende maanden nieuwe recordkoersen.

De euro verstevigt zijn positie

Na een forse stijging van de Amerikaanse dollar en een sterke daling van de euro in 2022, zagen we in de eerste helft van 2023 een omkering van de trend. Nu de rentestijgingen van de Federal Reserve er (bijna) opzitten en de Europese Centrale Bank waarschijnlijk nog een stukje te gaan heeft, is het niet verwonderlijk dat de euro het beter doet. BNP Paribas Fortis verwacht dat de euro zich verder zal verstevigen in de richting van 1,15 tot zelfs 1,20 USD.

Perscontact:

Jeroen Petrus | Press Officer

+32 (0)498 32 14 94

jeroen.petrus@bnpparibasfortis.com

BNP Paribas Fortis (www.bnpparibasfortis.com) biedt in België een totaalpakket van financiële diensten aan particulieren, zelfstandigen, beoefenaars van vrije beroepen, ondernemingen en publieke instellingen. Op het gebied van verzekeringen werkt BNP Paribas Fortis nauw samen, als verbonden agent, met AG Insurance, leader op de Belgische markt. De bank verstrekt internationaal ook maatoplossingen aan vermogende particulieren, grote ondernemingen en publieke en financiële organisaties. Daarbij maakt zij gebruik van de knowhow en het wereldwijde netwerk van BNP Paribas.

BNP Paribas (www.bnpparibas.com) is de grootste bank van de Europese Unie en een belangrijke internationale bankspeler. De groep is actief in 68 landen en telt ruim 193.000 medewerkers, van wie meer dan 148.000 in Europa. Ze bekleedt sleutelposities in haar drie kernactiviteiten: Retail Banking, met alle retailbankingnetwerken van de groep en een aantal gespecialiseerde metiers, zoals BNP Paribas Personal Finance en Arval; Investment & Protection Services, met de spaar-, beleggings- en verzekeringsoplossingen van de groep; en Corporate & Institutional Banking, dat zich op bedrijfsklanten en institutionele klanten toelegt. Op basis van zijn geïntegreerde en geïntegreerde model helpt BNP Paribas al zijn klanten (particulieren, verenigingen, ondernemers, kmo's, grote bedrijven en institutionele klanten) met financierings-, beleggings-, spaar- en verzekeringsoplossingen om hun projecten te realiseren. De groep heeft vier thuismarkten in Europa (België, Frankrijk, Italië en Luxemburg) en ontplooit haar geïntegreerde retailbankingmodel ook in het Middellandse Zeegebied, Turkije, Oost-Europa en het westen van de Verenigde Staten. Als vooraanstaande internationale bankspeler beschikt BNP Paribas over toonaangevende platformen en metiers in Europa, een sterke aanwezigheid in Noord- en Zuid-Amerika en solide en snelgroeiende activiteiten in Azië-Pacific. BNP Paribas hanteert in al zijn activiteiten een maatschappelijk verantwoorde en milieubewuste aanpak. Op die manier kan het meebouwen aan een duurzame toekomst en tegelijkertijd goede resultaten en de stabiliteit van de groep verzekeren.

BNP PARIBAS
FORTIS

**De bank
voor een wereld
in verandering**